

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos generalinio
prokuroro 2011 m. balandžio 5 d.
įsakymu Nr. I-81
(Lietuvos Respublikos generalinio
prokuroro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymo
Nr. I-344 redakcija)

GENERALINĖS PROKURATŪROS BAUDŽIAMOJO PERSEKIOJIMO DEPARTAMENTO NUOSTATAI

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Generalinės prokuratūros Baudžiamojo persekiojimo departamentas (toliau – departamentas) yra Generalinės prokuratūros padalinys, vykdamas šiuose nuostatuose nustatytus uždavinius ir funkcijas.

2. Šie nuostatai nustato departamento veiklos teisinius pagrindus, pagrindinius uždavinius ir funkcijas, struktūrą, valdymą, veiklos organizavimą ir kontrolę, bendradarbiavimo principus, taip pat departamento prokurorų, valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį (toliau – departamento prokurorai ir prokuratūros personalas), funkcijas, teises ir pareigas.

3. Departamentas savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymu, kodeksais ir kitais Lietuvos Respublikos įstatymais bei norminiais aktais, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis ir susitarimais, Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro įsakymais ir jais patvirtintomis rekomendacijomis, nurodymais, Generalinės prokuratūros ir kitų valstybės institucijų susitarimais, Lietuvos Respublikos prokuratūros ir prokurorų kompetencijos nuostatais, kitais teisės aktais, šiais nuostatais.

4. Departamentas gali turėti savo antspaudą, blankus ir kitą simboliką.

II. DEPARTAMENTO STRUKTŪRA, VALDYMAS IR DARBO ORGANIZAVIMAS

5. Departamento struktūrą, pareigybių sąrašą ir etatų skaičių tvirtina Lietuvos Respublikos generalinis prokuroras.

6. Departamentui vadovauja departamento vyriausiasis prokuroras ir jo pavaduotojas – pagal nustatytą kompetenciją ir veiklos sritis.

7. Departamento vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas) atsako už bendrą vadovavimą departamentui, jo kompetencijai priskirtų uždavinių įgyvendinimą, tinkamą departamento funkcijų vykdymą, veiklos sričių ir su jomis susijusių užduočių paskirstymą departamento prokurorams ir prokuratūros personalui.

III. DEPARTAMENTO UŽDAVINIAI IR FUNKCIJOS

8. Formuoja vienodą ikiteisminio tyrimo, valstybinio kaltinimo ir nuosprendžių vykdymo kontrolės praktiką Generalinėje prokuratūroje ir teritorinėse prokuratūrose:

8.1. atlieka, organizuoja ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauja bylose, itin svarbiose vienodos ikiteisminio tyrimo ir valstybinio kaltinimo praktikos formavimui, ir bylose, kurių teismo nagrinėjimo metu gali būti suformuotas naujas teisės normų aiškinimas arba atsirastų pagrindas nukrypti nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamos praktikos, palaiko šiose bylose valstybinį kaltinimą visų instancijų teismuose;

8.2. pasirinktinai tikrina teritorinėse prokuratūrose atliekamų ir organizuojamų ikiteisminių tyrimų metu atliktų proceso veiksmų ir priimtų proceso sprendimų teisėtumą bei pagrįstumą;

8.3. esant pagrindui tikrina teritorinių prokuratūrų prokurorų ir ikiteisminio tyrimo pareigūnų nutarimų atsisakyti pradėti ikiteisminį tyrimą teisėtumą ir pagrįstumą;

8.4. pasirinktinai tikrina pirmosios ir apeliacinės instancijos teismuose išnagrinėtas bylas, kiek tai susiję su tinkamu procesinės ir materialinės teisės normų taikymu sprendžiant apeliacinio ar kasacinio skundo pateikimo ar atšaukimo klausimus, ir esant pagrindui pateikia ar atšaukia apeliacinį ar kasacinį skundą;

8.5. analizuoja nusikalstamumo būklę valstybėje ir atskiruose regionuose, apibendrina Generalinėje prokuratūroje ir teritorinėse prokuratūrose atliekamų ir (ar) organizuojamų ikiteisminių tyrimų duomenis pagal atskiras nusikalstamų veikų kategorijas, kiek tai susiję su tinkamu procesinės ir materialinės teisės normų taikymu atliekant ar organizuojant ikiteisminius tyrimus bei palaikant valstybinį kaltinimą, taip pat duomenis apie teismuose išnagrinėtas atskirų nusikalstamų veikų kategorijų bylas, išskyrus bylas dėl nusikalstamų veikų, numatytų Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso (toliau – BK) XXXIII (išimtį sudaro šiame skyriuje numatyti nusikaltimai dėl žiauraus elgesio ir kankinimų) ir XXXVII skyriuose, taip pat nusikalstamų veikų, numatytų BK 249 (išimtį sudaro nusikaltimai dėl nusikalstamo susivienijimo narių padaryto sukčiavimo, turto pasisavinimo, nusikaltimų ekonomikai, verslo tvarkai ar finansų sistemai), 250 ir 250¹ straipsniuose;

8.6. atlieka tikslinius ir planinius teritorinių prokuratūrų patikrinimus;

8.7. koordinuoja ikiteisminio tyrimo įstaigų ir teritorinių prokuratūrų veiksmus tiriant nusikalstamas veikas, dalyvauja rengiant ir įgyvendinant nacionalines ir tarptautines nusikalstamų veikų prevencijos programas;

8.8. palaiko valstybinį kaltinimą pirmosios instancijos teismuose ir dalyvauja nagrinėjant apeliacinius skundus byloje, itin svarbiose vienodos ikiteisminio tyrimo ir valstybinio kaltinimo praktikos formavimui, taip pat byloje, kurių teismo nagrinėjimo metu gali būti suformuotas naujas teisės normų aiškinimas arba atsirastų pagrindas nukrypti nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo formuojamos praktikos, kai ikiteisminį tyrimą atliko ar organizavo teritorinės prokuratūros prokuroras, dalyvauja nagrinėjant apeliacinius skundus Lietuvos apeliaciniame teisme, išskyrus bylas dėl nusikalstamų veikų, numatytų BK XXXIII (išimtį sudaro šiame skyriuje numatyti nusikaltimai dėl žiauraus elgesio ir kankinimų) ir XXXVII skyriuose, taip pat nusikalstamų veikų, numatytų BK 249 (išimtį sudaro nusikaltimai dėl nusikalstamo susivienijimo narių padaryto sukčiavimo, turto pasisavinimo, nusikaltimų ekonomikai, verslo tvarkai ar finansų sistemai), 250 ir 250¹ straipsniuose;

8.9. dalyvauja nagrinėjant kasacinius skundus Lietuvos Aukščiausiajame Teisme, baudžiamosios bylos atnaujinimo dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių procese, taip pat baudžiamosios bylos atnaujinimo dėl aiškiai netinkamo baudžiamojo įstatymo taikymo ar dėl Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto ar Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų procese, išskyrus bylas dėl nusikalstamų veikų, numatytų BK XXXIII (išimtį sudaro šiame skyriuje numatyti nusikaltimai dėl žiauraus elgesio ir kankinimų) ir XXXVII skyriuose, taip pat nusikalstamų veikų, numatytų BK 249 (išimtį sudaro nusikaltimai dėl nusikalstamo susivienijimo narių padaryto sukčiavimo, turto pasisavinimo, nusikaltimų ekonomikai, verslo tvarkai ar finansų sistemai), 250 ir 250¹ straipsniuose;

8.10. organizuoja teritorinių prokuratūrų prokurorų veiksmų kontrolę dėl priimtų išteisinamųjų nuosprendžių, teisme nutrauktų baudžiamųjų bylų, nuosprendžių pateikimo vykdyti ir jų vykdymo, nuteistųjų bausmės laiko ir sąlygų pakeitimo.

9. Užtikrina 1939–1990 m. okupacijų laikotarpiu represuotų asmenų pilietinių teisių atkūrimo teisėtumą, nukentėjusių nuo 1991 m. sausio 11–13 d. įvykių ir kitos SSRS Lietuvoje vykdytos agresijos asmenų statuso teisinį pripažinimą:

9.1. nagrinėja asmenų prašymus, pareiškimus ir skundus dėl Lietuvos okupacijų laikotarpiu represuotų asmenų pilietinių teisių atkūrimo, išvežimo priverstiniais darbais, neteisėto kalnimo getuose, koncentracijos stovyklose ar kitokio tipo prievartinio kalnimo

vietose, taip pat dėl kitokių represijų taikymo, dėl pripažinimo nukentėjusiais nuo 1991 m. sausio 11–13 d. įvykių ir kitos SSRS Lietuvoje vykdytos agresijos faktų konstatavimo;

9.2. esant teisės aktuose numatytiems pagrindams vertina ankstesnių Generalinės prokuratūros ir kitų institucijų priimtų sprendimų atkurti okupacinių režimų represuotų asmenų pilietines teises pagrįstumą ir teisėtumą, rengia Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareiškimų Lietuvos Aukščiausiajam Teismui dėl pilietinių teisių atkūrimo bylų atnaujinimo projektus;

9.3. atlieka tyrimą okupacijų laikotarpiu represuotų asmenų pilietinių teisių atkūrimo bylose dėl nusikalstamų veikų padarymo fakto nustatymo ir patvirtinimo, papildomą tyrimą tokios kategorijos bylose, teikia tyrimo išvadas Lietuvos Aukščiausiajam Teismui ir kitoms įstatymuose numatytiems institucijoms, dalyvauja Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjant pilietinių teisių atkūrimo bylas, Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareiškimus dėl šios kategorijos bylų atnaujinimo, asmenų skundus dėl sprendimų, susijusių su pilietinių teisių atkūrimu, taip pat visų instancijų administraciniuose teismuose nagrinėjant asmenų skundus dėl atitinkamo teisinio asmens statuso pripažinimo ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro prašymus dėl Generalinės prokuratūros ar kitų institucijų sprendimų pripažinti tokį teisinį statusą panaikinimo.

10. Užtikrina Generalinės prokuratūros, kaip centrinės ir kompetentingos susižinojimo įstaigos, veiklą:

10.1. formuoja vienodą prokurorų veiklos susižinant su užsienio valstybių įstaigomis, Europos Sąjungos institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis praktiką;

10.2. užtikrina susižinojimą su užsienio valstybių įstaigomis, Europos Sąjungos institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis, numatytą Lietuvos Respublikos tarptautinėse sutartyse, baudžiamojo proceso įstatymuose ir kituose teisės aktuose;

10.3. organizuoja gautų iš užsienio valstybių įstaigų, Europos Sąjungos teisinio bendradarbiavimo institucijos Eurojusto ir tarptautinių organizacijų teisinės pagalbos prašymų vykdymą;

10.4. palaiko tiesioginius ryšius su Europos Sąjungos teisinio bendradarbiavimo institucija Eurojustu, Europos teisminio tinklo sekretoriatu, Europos kovos su sukčiavimu biuru (OLAF), kitomis Europos Bendrijos institucijomis ir įstaigomis, bendradarbiauja su Europos policijos biuru (Europolu) ir Tarptautine policijos organizacija (Interpolu);

10.5. atlieka nacionalinės turto susigrąžinimo tarnybos funkcijas sprendžiant laikino nuosavybės teisės į nusikalstamu būdu įgytą turtą apribojimo ar konfiskavimo klausimus, kylančius tarptautinio susižinojimo su kompetentingomis užsienio valstybių įstaigomis ir tarptautinėmis organizacijomis srityje.

11. Teikia metodinę pagalbą:

11.1. rengia apibendrinimus ir rekomendacijas aktualiais ikiteisminio tyrimo organizavimo, valstybinio kaltinimo palaikymo ir tarptautinio susižinojimo klausimais; 11.2. teikia atsakymus į teritorinių prokuratūrų paklausimus teisės taikymo klausimais;

11.2. rengia pasitarimus su Generalinės prokuratūros ir teritorinių prokuratūrų prokurorais baudžiamojo persekiojimo ir tarptautinio bendradarbiavimo praktikos taikymo klausimais;

11.3. dalyvauja prokurorų kvalifikacijos kėlimo renginiuose.

12. Dalyvauja teisėkūros procese.

13. Vykdo kitus generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) pavedimus.

IV. DEPARTAMENTO VYRIAUSIOJO PROKURORO TEISĖS IR PAREIGOS

14. Departamento vyriausiasis prokuroras vadovauja departamentui, nustato departamento vyriausiojo prokuroro pavaduotojo, prokurorų ir prokuratūros personalo veiklos sritis ir specializaciją (vieneriems metams), paskiria užduotis ir duoda pavedimus departamento vyriausiojo prokuroro pavaduotojui, paveda departamento vyriausiojo prokuroro pavaduotojui

atlikti, organizuoti ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauti bet kurioje ikiteisminio tyrimo byloje ar ikiteisminio tyrimo įstaigoje, palaikyti šioje byloje valstybinį kaltinimą, dalyvauti nagrinėjant apeliacinius ir kasacinius skundus ar organizuoti šių funkcijų vykdymą.

15. Departamento vyriausiasis prokuroras, siekdamas užtikrinti departamento kompetencijai nustatytų uždavinių ir funkcijų vykdymą:

15.1. paskiria departamento prokurorams ir prokuratūros personalui užduotis, kontroliuoja jų atlikimą, užtikrina tolygų darbo krūvio paskirstymą ir darbo drausmę;

15.2. organizuoja ir kontroliuoja departamento prokurorų ir prokuratūros personalo veiklą vykdant departamentui priskirtas funkcijas;

15.3. kontroliuoja, kaip departamente vykdomi generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) įsakymai ir nurodymai, Lietuvos Respublikos prokuratūros kolegijos nutarimai;

15.4. Prokurorų atestacijos komisijai teikia medžiagą dėl departamento ar teritorinių prokuratūrų prokurorų tarnybos vertinimo, dalyvauja Prokurorų atestacijos komisijos posėdyje dėl departamento prokurorų tarnybos vertinimo;

15.5. teikia Valstybės tarnautojų tarnybinės veiklos vertinimo komisijai pasiūlymus dėl departamento valstybės tarnautojų vertinimo;

15.6. teikia pasiūlymus generaliniam prokurorui (jo pavaduotojui) dėl departamento struktūros, etatų pakeitimų, departamento prokurorų ir prokuratūros personalo priėmimo ir atleidimo iš tarnybos, departamento prokurorų ir prokuratūros personalo, teritorinių prokuratūrų prokurorų skatinimo, tarnybinio patikrinimo atlikimo ar tarnybos vertinimo inicijavimo;

15.7. departamento veiklos klausimais bendradarbiauja su Generalinės prokuratūros padaliniais, žiniasklaidos atstovais;

15.8. dalyvauja koordinuojant Generalinės prokuratūros, teritorinių prokuratūrų ir ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmus, tiriant nusikalstamas veikas, šiais klausimais teikia pasiūlymus generaliniam prokurorui (jo pavaduotojui);

15.9. teikia pasiūlymus generaliniam prokurorui (jo pavaduotojui) dėl prokuratūros darbo planų sudarymo;

15.10. sudaro departamento prokurorų ir prokuratūros personalo atostogų grafiko projektą;

15.11. teikia pasiūlymus dėl departamento prokurorų ir prokuratūros personalo dalyvavimo mokymo ir kvalifikacijos kėlimo kursuose, seminaruose ir kituose kvalifikacijos kėlimo renginiuose;

15.12. organizuoja departamento metinės veiklos ataskaitos rengimą ir iki vasario 15 d. teikia ją generaliniam prokurorui;

15.13. vykdo kitus generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) pavedimus.

16. Vykdydamas funkcijas ir įgaliojimus departamento vyriausiasis prokuroras:

16.1. turi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo proceso kodekso (toliau – BPK) nustatytus aukštesniojo prokuroro įgaliojimus;

16.2. paveda departamento prokurorui atlikti bet kurį ikiteisminį tyrimą ir (ar) organizuoti bet kurioje ikiteisminio tyrimo įstaigoje atliekamą ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauti;

16.3. paveda departamento prokurorui nagrinėti arba perduoda teritorinei prokuratūrai ar ikiteisminio tyrimo įstaigai nagrinėti skundus, pareiškimus, pranešimus apie nusikalstamas veikas;

16.4. nagrinėja proceso dalyvių skundus dėl departamento prokuroro, apygardos vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) proceso veiksmų ir sprendimų;

16.5. nagrinėja arba perduoda kitam aukštesniajam prokurorui nagrinėti Generalinėje prokuratūroje gautus proceso dalyvių skundus dėl teritorinės prokuratūros prokuroro priimto nutarimo nutraukti ikiteisminį tyrimą, taip pat skundus dėl teritorinės prokuratūros prokuroro atliekamo ar organizuojamo ikiteisminio tyrimo metu atliktų proceso veiksmų ar priimtų sprendimų, išskyrus bylas dėl nusikalstamų veikų, numatytų BK XXXIII (išimtį sudaro šiame skyriuje numatyti nusikaltimai dėl žiauraus elgesio ir kankinimų) ir XXXVII skyriuose, taip pat nusikalstamų veikų, numatytų BK 249 (išimtį sudaro nusikaltimai dėl nusikalstamo susivienijimo narių padaryto sukčiavimo, turto pasisavinimo, nusikaltimų ekonomikai, verslo tvarkai ar finansų sistemai), 250 ir 250¹ straipsniuose;

16.6. turi teisę pavesti departamento prokurorui dalyvauti nagrinėjant skundus dėl procesinių prievartos priemonių taikymo bet kurioje ikiteisminio tyrimo byloje ir bet kuriame teisme;

16.7. gali patikrinti arba pavesti departamento prokurorui patikrinti bet kurio teritorinės prokuratūros prokuroro ar ikiteisminio tyrimo įstaigos pareigūno proceso veiksmų ir sprendimų teisėtumą bei pagrįstumą, gali duoti rašytinį nurodymą dėl proceso veiksmų atlikimo (išskyrus, kokį nutarimą priimti);

16.8. motyvuotu nutarimu panaikina Generalinės prokuratūros ar teritorinės prokuratūros prokuroro neteisėtą ir nepagrįstą proceso sprendimą, gali pavesti atlikti ir (ar) organizuoti ikiteisminį tyrimą kitai teritorinei prokuratūrai, arba pavesti jį atlikti kitai ikiteisminio tyrimo įstaigai;

16.9. paveda departamento ar teritorinės prokuratūros prokurorui palaikyti valstybinį kaltinimą bet kurioje baudžiamojoje byloje bet kuriame teisme, dalyvauti nagrinėjant skundą, paduotą BPK X dalyje nustatyta tvarka, taip pat apeliacinį ar kasacinį skundą, arba paveda teritorinei prokuratūrai organizuoti valstybinio kaltinimo palaikymą šios prokuratūros veiklos kompetencijai priskirtame teisme;

16.10. paduoda apeliacinį skundą, jeigu esant pagrindui tokio skundo nepadavė departamento prokuroras, teritorinės prokuratūros prokuroras arba paduotas apeliacinis skundas buvo atšauktas, arba paveda departamento prokurorui parengti apeliacinio skundo projektą;

16.11. paduoda kasacinį skundą, jeigu esant pagrindui tokio skundo nepadavė departamento prokuroras, teritorinės prokuratūros vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas) arba paduotas kasacinis skundas buvo atšauktas, arba paveda departamento prokurorui parengti kasacinio skundo projektą ar pateikti išvadą dėl teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pateikto kasacinio skundo projekto;

16.12. atšaukia departamento prokuroro, teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) ar prokuroro nepagrįstai paduotą apeliacinį skundą arba departamento prokuroro, teritorinės prokuratūros vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) nepagrįstai paduotą kasacinį skundą;

16.13. paveda departamento prokurorui pateikti arba teritorinei prokuratūrai organizuoti atsiliepimo į apeliacinį ar kasacinį skundą pateikimą nagrinėjant bylą rašytinio proceso tvarka;

Papunktis pakeistas generalinio prokuroro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. I-344 (įsigal. 2017 m. sausio 1 d.)

16.14. paveda departamento prokurorui dalyvauti baudžiamosios bylos atnaujinimo dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių procese, taip pat nagrinėjant baudžiamąsias bylas, atnaujintas dėl aiškiai netinkamo baudžiamojo įstatymo taikymo ar dėl Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto ir Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo;

16.15. paveda departamento prokurorui ar teritorinės prokuratūros vyriausiajam prokurorui (jo pavaduotojui) patikrinti, ar pagrįstai nebuvo pateiktas prokuroro apeliacinis skundas dėl pirmosios instancijos teismo priimto išteisinamojo nuosprendžio, nuosprendžio ar nutarties, kuria baudžiamoji byla nutraukta, ar teritorinėje prokuratūroje tinkamai kontroliuojamas nuosprendžių pateikimas vykdyti ir jų vykdymas, ar tinkamai išspręsti nuteistųjų bausmės laiko ir sąlygų pakeitimo klausimai;

16.16. plėtoja ir tobulina prokuratūros tarptautinį bendradarbiavimą teisinės pagalbos srityje;

16.17. rengia susitarimų su kompetentingomis užsienio valstybių įstaigomis, Europos Sąjungos institucijomis ir tarptautinėmis organizacijomis dėl bendradarbiavimo baudžiamosiose bylose tobulinimo ar supaprastinimo projektus;

16.18. nagrinėja arba paveda departamento prokurorui nagrinėti Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos teisminės institucijos išduoto turto ar įrodymų arešto akto pripažinimo ir vykdymo, Europos arešto orderio vykdymo, kitų Europos Sąjungos teisės aktų nustatytų teisinio bendradarbiavimo priemonių taikymo klausimus;

16.19. nagrinėja arba paveda departamento prokurorui nagrinėti užsienio valstybių įstaigų, Europos Sąjungos teisinio bendradarbiavimo institucijos Eurojusto ar tarptautinių

organizacijų prašymus pradėti arba perimti nusikalstamą veiką užsienyje padariusių ir į Lietuvos Respubliką grįžusių asmenų baudžiamąjį persekiojimą;

16.20. organizuoja ir kontroliuoja gautų iš užsienio valstybių įstaigų, Europos Sąjungos teisinio bendradarbiavimo institucijos Eurojusto ir tarptautinių organizacijų teisinės pagalbos prašymų vykdymą, koordinuoja teritorinių prokuratūrų ir ikiteisminio tyrimo įstaigų veiksmus;

16.21. nagrinėja arba paveda departamento prokurorui nagrinėti prašymus pervežti per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu baudžiamąjį persekiojimo tikslais suimtus asmenis, kuriuos perdavė ar išdavė trečioji šalis, taip pat prašymus suimtą ar nuteistą asmenį laikinai perduoti kitai valstybei ar tarptautiniam baudžiamajam teismui atlikti proceso veiksmus;

16.22. rengia arba paveda departamento prokurorui parengti teisinės pagalbos prašymus baudžiamosiose bylose užsienio valstybių įstaigoms ir tarptautinėms organizacijoms, taip pat prašymus užsienio valstybėms dėl asmenų išdavimo Lietuvos Respublikai;

16.23. rengia arba paveda departamento prokurorui parengti Europos arešto orderį, turto ar įrodymų arešto akto liudijimą ir teikia juos pasirašyti generaliniam prokurorui (jo pavaduotojui);

16.24. sprendžia arba paveda departamento prokurorui spręsti, ar pagal ikiteisminį tyrimą atliekančių ar jam vadovaujančių prokurorų pateiktus duomenis yra pagrindas kreiptis į užsienio valstybės įstaigą dėl nusikalstamą veiką Lietuvos Respublikos teritorijoje padariusio ir po to išvykusio asmens baudžiamąjį persekiojimo pradėjimo arba perėmimo;

16.25. rengia tarptautinį teisinį bendradarbiavimą reglamentuojančių teisės aktų projektus, išvadas, pranešimus Eurojustui dėl tarptautinio teisinio bendradarbiavimo arba paveda tai padaryti departamento prokurorui;

16.26. generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) pavedimu atstovauja prokuratūrai vyriausybinių, tarpinstitucinių komisijų, komitetų, darbo grupių, Europos Sąjungos institucijų kontaktinių asmenų tinklų veikloje, Europos Sąjungos Tarybos, Europos Komisijos, Stojimo į Europos Sąjungą sutarties akto 52 straipsnyje nurodytuose komitetuose ir darbo grupėse arba teikia siūlymą pavesti tai padaryti departamento prokurorui;

16.27. teikia Lietuvos Respublikos prokurorams ir ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnams metodinę ir praktinę pagalbą, pagal savo kompetenciją juos konsultuoja rengiant prašymus dėl teisinės pagalbos suteikimo ir kitais tarptautinio bendradarbiavimo klausimais arba paveda tai padaryti departamento prokurorui;

16.28. paveda departamento prokurorams atlikti arba teritorinėms prokuratūroms ar ikiteisminio tyrimo įstaigoms pagal kompetenciją organizuoti tokių veiksmų atlikimą:

16.28.1. spręsti dėl kreipimosi į teismą dėl suėmimo ar kitų kardomųjų priemonių skyrimo asmenims, kuriuos prašoma perduoti pagal Europos arešto orderį ar išduoti iš Lietuvos Respublikos arba perduoti Tarptautiniam baudžiamajam teismui;

16.28.2. vykdyti užsienio valstybių įstaigų, Europos Sąjungos teisinio bendradarbiavimo institucijos Eurojusto ir tarptautinių organizacijų teisinės pagalbos prašymus;

16.28.3. organizuoti ikiteisminį tyrimą bylose, kai pradėtas arba perimtas baudžiamasis persekiojimas;

16.28.4. atlikti savitarpio teisinei pagalbai užtikrinti būtinus papildomus ikiteisminio tyrimo veiksmus;

16.28.5. dalyvauti tarptautinės bendros (jungtinės) tyrimo grupės veikloje;

16.29. paveda departamento prokurorams ar teritorinei prokuratūrai spręsti laikino nuosavybės teisės į nusikalstamu būdu įgytą turtą apribojimo ar konfiskavimo klausimus, kylančius tarptautinio susižinojimo su kompetentingomis užsienio valstybių įstaigomis ir tarptautinėmis organizacijomis srityje;

16.30. paveda kompetentingai policijos įstaigai organizuoti asmenų, išduotų Lietuvos Respublikai ar perduotų pagal Europos arešto orderį, perėmimą, taip pat organizuoti asmenų, išduotų iš Lietuvos Respublikos ar perduotų pagal Europos arešto orderį arba Tarptautiniam baudžiamajam teismui, perdavimą;

16.31. užtikrina tinkamą įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su šių nuostatų 9.1–9.3 punktuose nustatytų departamento funkcijų įgyvendinimu, taikymą, pasirašo departamento

prokurorų ar prokuratūros personalo parengtus pažymėjimus dėl Lietuvos okupacijų laikotarpiu represuotų asmenų pilietinių teisių atkūrimo, išvežimo priverstiniais darbais, neteisėto kalnimo getuose, koncentracijos stovyklose ar kitokio tipo prievartinio kalnimo vietose, taip pat dėl kitokių represijų taikymo, dėl pripažinimo nukentėjusiais nuo 1991 m. sausio 11–13 d. įvykių ir kitos SSRS Lietuvoje vykdytos agresijos faktų konstatavimo, pasirašo kartotinius pažymėjimus ir teikia juos tvirtinti generaliniam prokurorui (jo pavaduotojui);

16.32. nagrinėja arba paveda departamento prokurorams ar prokuratūros personalui nagrinėti gautus asmenų prašymus, pareiškimus ir skundus dėl Lietuvos okupacijų laikotarpiu represuotų asmenų pilietinių teisių atkūrimo, išvežimo priverstiniais darbais, neteisėto kalnimo getuose, koncentracijos stovyklose ar kitokio tipo prievartinio kalnimo vietose, taip pat dėl kitokių represijų taikymo, dėl pripažinimo nukentėjusiais nuo 1991 m. sausio 11–13 d. įvykių ir kitos SSRS Lietuvoje vykdytos agresijos, dėl okupacinių režimų represijų taikymo fakto konstatavimo ir pažymėjimų dėl pilietinių teisių atkūrimo išdavimo;

16.33. paveda departamento prokurorams atlikti tyrimą okupacijų laikotarpiu represuotų asmenų pilietinių teisių atkūrimo bylose dėl nusikalstamų veikų padarymo fakto nustatymo ir patvirtinimo arba papildomą tyrimą tokios kategorijos bylose;

16.34. rengia ar paveda departamento prokurorams ar prokuratūros personalui parengti šių nuostatų 16.33 punkte nurodyto tyrimo išvadas ir teikia jas Lietuvos Aukščiausiajam Teismui bei kitoms įstatymuose numatytooms institucijoms, dalyvauja arba paveda departamento prokurorams dalyvauti Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjant pilietinių teisių atkūrimo bylas, Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareiškimus dėl šios kategorijos bylų atnaujinimo, asmenų skundus dėl sprendimų, susijusių su pilietinių teisių atkūrimu, taip pat visų instancijų administraciniuose teismuose nagrinėjant asmenų skundus dėl atitinkamo teisinio asmens statuso pripažinimo ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro prašymus dėl Generalinės prokuratūros ar kitų institucijų sprendimų pripažinti tokį teisinį statusą panaikinimo;

16.35. nustačius nepagrįstus ir neteisėtus asmenų pilietinių teisių atkūrimo atvejus surašo arba tvirtina departamento prokurorų ar prokuratūros personalo surašytas išvadas, jų pagrindu rengia ar paveda departamento prokurorams arba prokuratūros personalui parengti generalinio prokuroro pareiškimų Lietuvos Aukščiausiajam Teismui dėl okupacinių režimų represuotų asmenų pilietinių teisių atkūrimo bylų atnaujinimo projektus;

16.36. dalyvauja arba paveda departamento prokurorams dalyvauti bet kurios instancijos administraciniame teisme, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir pagrindais nagrinėjant asmenų skundus dėl generalinio prokuroro (jo pavaduotojo), departamento vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) sprendimų dėl šių nuostatų 9.1–9.3 punktuose nustatytų ir kitų su departamento veikla susijusių klausimų;

16.37. pagal kompetenciją dalyvauja teisėkūros procese arba paveda departamento prokurorui pateikti pastabas ir pasiūlymus dėl teisės aktų tobulinimo;

16.38. vykdo kitus generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) pavedimus.

V. DEPARTAMENTO VYRIAUSIOJO PROKURORO PAVADUOTOJO TEISĖS IR PAREIGOS

17. Departamento vyriausiojo prokuroro pavaduotojas pagal departamento vyriausiojo prokuroro patvirtintą veiklos sričių paskirstymą ar atskirą jo pavedimą vykdo šių nuostatų 15.1.–15.3, 15.7.–15.13 ir 16 punktuose numatytas funkcijas ir turi šiuose punktuose numatytas teises ir pareigas.

VI. DEPARTAMENTO PROKURORŲ IR PROKURATŪROS PERSONALO TEISĖS IR PAREIGOS

18. Departamento prokuroras vykdo departamento vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) nurodymus, atsako už pavestas veiklos sritis pagal nustatytą specializaciją ir tinkamą pavestų užduočių vykdymą.

19. Departamento prokuroras, vykdydamas pavestas užduotis ar pavedimus bei numatytas funkcijas pagal nustatytą specializaciją:

19.1. atlieka ikiteisminį tyrimą ir (ar) organizuoja bet kurioje ikiteisminio tyrimo įstaigoje atliekamą ikiteisminį tyrimą ir jam vadovauja, palaiko baudžiamosiose bylose valstybinį kaltinimą bet kuriame teisme;

19.2. nagrinėja skundus, pareiškimus ar pranešimus apie nusikalstamas veikas, taip pat skundus, susijusius su teisminiu baudžiamųjų bylų nagrinėjimu pirmosios, apeliacinės ar kasacinės instancijos teismuose, jeigu dalyvavo nagrinėjant bylą;

19.3. dalyvauja nagrinėjant skundus dėl procesinių prievartos priemonių taikymo bet kurioje ikiteisminio tyrimo byloje ir bet kuriame teisme;

19.4. tikrina bet kurio teritorinės prokuratūros prokuroro ar ikiteisminio tyrimo įstaigos pareigūno proceso veiksmų ir sprendimų teisėtumą bei pagrįstumą ir surašo motyvuotą išvadą;

19.5. paduoda apeliacinį ar kasacinį skundą byloje, kuriose palaikė valstybinį kaltinimą pirmosios instancijos ar apeliacinės instancijos teismuose, departamento vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pavedimu parengia apeliacinio ar kasacinio skundo projektą, jeigu esant pagrindui tokio skundo nepadavė teritorinės prokuratūros prokuroras, teritorinės prokuratūros vyriausiasis prokuroras (jo pavaduotojas) arba paduoti skundai buvo atšaukti, ir dalyvauja juos nagrinėjant apeliacinės ir kasacinės instancijos teismuose;

19.6. pateikia atsiliepimą į apeliacinį skundą nagrinėjant bylą rašytinio proceso tvarka byloje, kuriose palaikė valstybinį kaltinimą pirmosios instancijos teisme; pateikia kasacinį skundą nagrinėjant bylą rašytinio proceso tvarka;

Papunktis pakeistas generalinio prokuroro 2016 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. I-344 (įsigal. 2017 m. sausio 1 d.)

19.7. rengia nutarimo atsisakyti pradėti, pradėti ar nutraukti procesą dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių projektą ir teikia jį pasirašyti generaliniam prokurorui, atlieka tyrimą dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių, rengia išvados dėl baudžiamosios bylos atnaujinimo paaiškėjus naujoms aplinkybėms projektą ir teikia jį pasirašyti generaliniam prokurorui, dalyvauja baudžiamosios bylos atnaujinimo dėl naujai paaiškėjusių aplinkybių procese, taip pat nagrinėjant baudžiamąsias bylas, atnaujintas dėl aiškiai netinkamo baudžiamojo įstatymo taikymo ar dėl Jungtinių Tautų Žmogaus teisių komiteto ir Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimo;

19.8. tikrina, ar pagrįstai nebuvo pateiktas teritorinės prokuratūros prokuroro apeliacinis skundas dėl pirmosios instancijos teismo priimto išteisinamojo nuosprendžio, nuosprendžio ar nutarties, kuria baudžiamoji byla nutraukta, ar teritorinėje prokuratūroje tinkamai kontroliuojamas nuosprendžių pateikimas vykdyti ir jų vykdymas, ar tinkamai išspręsti nuteistųjų bausmės laiko ir sąlygų pakeitimo klausimai;

19.9. nagrinėja Europos Sąjungos valstybės narės kompetentingos teisminės institucijos išduoto turto ar įrodymų arešto akto pripažinimo ir vykdymo, Europos arešto orderio vykdymo, kitų Europos Sąjungos teisės aktų nustatytų teisinio bendradarbiavimo priemonių taikymo klausimus;

19.10. nagrinėja užsienio valstybių įstaigų, Europos Sąjungos teisinio bendradarbiavimo institucijos Eurojusto ar tarptautinių organizacijų prašymus pradėti arba perimti nusikalstamą veiką užsienyje padariusių ir į Lietuvos Respubliką grįžusių asmenų baudžiamąjį persekiojimą;

19.11. nagrinėja prašymus pervežti per Lietuvos Respublikos teritoriją tranzitu baudžiamojo persekiojimo tikslais suimtus asmenis, kuriuos perdavė ar išdavė trečioji šalis, taip pat prašymus suimtą ar nuteistą asmenį laikinai perduoti kitai valstybei ar tarptautiniam baudžiamajam teismui atlikti proceso veiksmus;

19.12. rengia teisinės pagalbos prašymus baudžiamosiose bylose užsienio valstybių įstaigoms ir tarptautinėms organizacijoms, taip pat prašymus užsienio valstybėms dėl asmenų išdavimo Lietuvos Respublikai;

19.13. rengia Europos arešto orderį, turto ar įrodymų arešto akto liudijimą ir teikia juos pasirašyti generaliniam prokurorui (jo pavaduotojui);

19.14. sprendžia, ar pagal ikiteisminį tyrimą atliekančių arba jam vadovaujančių prokurorų pateiktus duomenis yra pagrindas kreiptis į užsienio valstybės įstaigą dėl nusikalstamą

veiką Lietuvos Respublikos teritorijoje padariusio ir po to išvykusio asmens baudžiamojo persekiojimo pradėjimo arba perėmimo;

19.15. rengia tarptautinį teisinį bendradarbiavimą reglamentuojančių teisės aktų projektus, išvadas, pranešimus Eurojustui dėl tarptautinio teisinio bendradarbiavimo;

19.16. atstovauja prokuratūrai vyriausybių, tarpinstitucinių komisijų, komitetų, darbo grupių, Europos Sąjungos institucijų kontaktinių asmenų tinklų veikloje, Europos Sąjungos Tarybos, Europos Komisijos, Stojimo į Europos Sąjungą sutarties akto 52 straipsnyje nurodytuose komitetuose ir darbo grupėse;

19.17. teikia Lietuvos Respublikos prokurorams ir ikiteisminio tyrimo įstaigų pareigūnams metodinę ir praktinę pagalbą, pagal savo kompetenciją juos konsultuoja rengiant prašymus dėl teisinės pagalbos suteikimo ir kitais tarptautinio bendradarbiavimo klausimais;

19.18. kreipiasi su pareiškimu į teismą dėl suėmimo ar kitų kardomųjų priemonių skyrimo asmenims, kuriuos prašoma perduoti pagal Europos arešto orderį ar išduoti iš Lietuvos Respublikos arba perduoti Tarptautiniam baudžiamajam teismui;

19.19. vykdo užsienio valstybių įstaigų, Europos Sąjungos teisinio bendradarbiavimo institucijos Eurojusto ir tarptautinių organizacijų teisinės pagalbos prašymus atlikti proceso veiksmus ar pateikti teisinio bendradarbiavimo organizavimui reikalingus duomenis;

19.20. atlieka savitarpio teisei pagalbai užtikrinti būtinus papildomus ikiteisminio tyrimo veiksmus;

19.21. dalyvauja tarptautinės bendros (jungtinės) tyrimo grupės veikloje;

19.22. nustatyta tvarka išreikalauja iš ikiteisminio tyrimo įstaigų ar teritorinių prokuratūrų duomenis ir dokumentus, būtinus rengiant teisinės pagalbos prašymus užsienio valstybėms, Europos arešto orderius, turto ar įrodymų arešto aktų liudijimus, ekstradicijos prašymus ar juos vykdančius;

19.23. sprendžia laikino nuosavybės teisės į nusikalstamu būdu įgytą turtą apribojimo ar konfiskavimo klausimus, kylančius tarptautinio susižinojimo su kompetentingomis užsienio valstybių įstaigomis ir tarptautinėmis organizacijomis srityje;

19.24. nagrinėja asmenų prašymus, pareiškimus ir skundus dėl Lietuvos okupacijų laikotarpiu represuotų asmenų pilietinių teisių atkūrimo, išvežimo priverstiniais darbais, neteisėto kalnimo getuose, koncentracijos stovyklose ar kitokio tipo prievartinio kalnimo vietose, taip pat dėl kitokių represijų taikymo, dėl pripažinimo nukentėjusiais nuo 1991 m. sausio 11–13 d. įvykių ir kitos SSRS Lietuvoje vykdytos agresijos, rengia išvadas bei šias faktines aplinkybes patvirtinančių pažymėjimų projektus ir teikia juos pasirašyti, o išvadas tvirtinti departamento vyriausiajam prokurorui (jo pavaduotojui);

19.25. esant teisės aktuose numatytam pagrindui tikrina ankstesnių Generalinės prokuratūros sprendimų atkurti asmenims pilietines teises pagrįstumą ir teisėtumą, rengia Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareiškimų Lietuvos Aukščiausiajam Teismui dėl okupacinių režimų represuotų asmenų pilietinių teisių atkūrimo bylų atnaujinimo projektus, dalyvauja jų, taip pat ir asmenų skundų dėl Generalinės prokuratūros, Lietuvos Aukščiausiojo Teismo ir Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos sprendimo atkurti arba atsisakyti atkurti okupacinių režimų represuotų asmenų pilietines teises, nagrinėjime Lietuvos Aukščiausiajame Teisme;

19.26. dalyvauja nagrinėjant administracines bylas visų instancijų administraciniuose teismuose, Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka ir pagrindais nagrinėjant asmenų skundus dėl generalinio prokuroro (jo pavaduotojo), departamento vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) sprendimų dėl su departamento veikla susijusių klausimų, rengia generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) atsiliepimų administracinėse bylose, kreipimūsi į administracinius teismus dėl valstybės ar viešųjų interesų gynimo projektus, kai tokie kreipimaisi susiję su departamento veikla, dalyvauja juos nagrinėjant;

19.27. Esant teisės aktuose numatytam pagrindui tikrina okupacinių režimų struktūrų sudarytas archyvinės baudžiamąsias bylas, jose priimtų ankstesnių sprendimų dėl asmenų teisių atkūrimo (reabilitavimo) pagrįstumą bei teisėtumą ir surašo motyvuotą išvadą, atlieka tyrimą okupacijų laikotarpiu represuotų asmenų pilietinių teisių atkūrimo bylose dėl nusikalstamų veikų

padarymo fakto nustatymo ir patvirtinimo, papildomą tyrimą tokios kategorijos bylose, teikia tyrimo išvadas Lietuvos Aukščiausiajam Teismui ir kitoms įstatyme numatytoms institucijoms, dalyvauja Lietuvos Aukščiausiajame Teisme nagrinėjant pilietinių teisių atkūrimo bylas, Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro pareiškimus dėl šios kategorijos bylų atnaujinimo, asmenų skundus dėl sprendimų, susijusių su pilietinių teisių atkūrimu, taip pat visų instancijų administraciniuose teismuose nagrinėjant asmenų skundus dėl atitinkamo teisinio asmens statuso pripažinimo ir Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro prašymus dėl Generalinės prokuratūros ar kitų institucijų sprendimų pripažinti tokį teisinį statusą panaikinimo;

19.28. išreikalauja darbo funkcijoms vykdyti reikalingus duomenis ir dokumentus iš Generalinės prokuratūros padalinių ir teritorinių prokuratūrų;

19.29. generalinio prokuroro (jo pavaduotojo) pavedimu atlieka tikslinius ir planinius teritorinių prokuratūrų veiklos patikrinimus;

19.30. generalinio prokuroro (jo pavaduotojo), departamento vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pavedimu pagal nustatytą veiklos sritį ir specializaciją analizuoja nusikalstamumo būklę valstybėje ir atskiruose jos regionuose, apibendrina Generalinėje prokuratūroje ir teritorinėse prokuratūrose atliekamų bei organizuojamų ikiteisminių tyrimų duomenis pagal atskiras tiriamų nusikalstamų veikų kategorijas, kiek tai susiję su tinkamu procesinės ir materialinės teisės normų taikymu, taip pat duomenis apie teismuose išnagrinėtų atskirų nusikalstamų veikų kategorijų bylas;

19.31. rengia pastabas ir pasiūlymus dėl teisės aktų projektų, susijusių su departamento veikla;

19.32. rengia baudžiamojo proceso rekomendacijų, metodinių rekomendacijų, teisės taikymo aiškinamųjų raštų projektus, pagal nustatytą veiklos sritį ir specializaciją teikia metodinę pagalbą prokurorams ir ikiteisminio tyrimo pareigūnams;

19.33. analizuoja ir sistemina nustatytus teritorinių prokuratūrų prokurorų padarytus baudžiamojo ar baudžiamojo proceso įstatymų reikalavimų pažeidimus ikiteisminio tyrimo, valstybinio kaltinimo, nuosprendžių vykdymo kontrolės srityje, teikia pasiūlymus dėl šių pažeidimų priežasčių šalinimo, metodinės pagalbos ar mokymo poreikio;

19.34. iki einamųjų metų gruodžio 21 d. pateikia departamento vyriausiajam prokurorui veiklos formuojant vienodą baudžiamojo persekiojimo praktiką, teikiant metodinę pagalbą dėl ikiteisminio tyrimo, valstybinio kaltinimo ir nuosprendžių vykdymo kontrolės ataskaitą;

19.35. dalyvauja mokymo ir kvalifikacijos kėlimo renginiuose;

19.36. vykdo kitus departamento vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo) pagal nustatytą veiklos sritį pavedimus.

20. Vyriausiojo prokuroro padėjėjai ir specialistai:

20.1. vykdo departamento vyriausiojo prokuroro (jo pavaduotojo), departamento prokurorų pavedimus ir užduotis;

20.2. vykdydami pavedimus ir užduotis vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais ir kitais norminiais aktais, šiais nuostatais, generalinio prokuroro įsakymu patvirtintais pareigybių aprašymais, kitais teisės aktais.

VI. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

21. Departamento sudėtis, pareigybės ir jų etatų skaičius, taip pat uždaviniai ir funkcijos, veiklos organizavimas keičiami teisės aktų nustatyta tvarka generalinio prokuroro sprendimu.